

діяльність» і «Про страхування», що стосуються правового режиму банківської таємниці та таємниці страхування. Також до складу активів фонду сек'юритизації доцільно включити виключно права вимог за кредитними договорами, грошові кошти, кошти на депозитних рахунках у банках і державні цінні папери. При цьому випущені фондом цінні папери за своїми фінансово-економічними характеристиками повинні відповідати критеріям, встановленим для цінних паперів, забезпечених активами.

Список літератури

1. *Бэр Х.П.* Секьюритизация активов / Х.П. Бэр. — М.: Волтерс Клувер, 2006. — 586 с.
2. *Новак О.С.* Організація та особливості проведення операцій сек'юритизації активів на основі інвестиційних фондів // Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». Збірник наукових праць. Луцький національний технічний університет. Випуск 10 (37) — Луцьк, 2013. — С. 380—393.

УДК 338.24

М. М. Погребняк,

к.е.н., начальник відділу економічного моніторингу,
аналізу та оплати праці.

Державне агентство автомобільних доріг України

МІСЦЕ І РОЛЬ ТРАНСФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

Сучасна теорія державного регулювання економіки ґрунтується на баченні економічної системи як системи керованої, необхідність регулюючого впливу на яку з боку держави очевидна. Форми, методи, механізми та інструменти державного регулювання економіки детально розглянуто у працях таких вітчизняних науковців, як Барінов В.В. [1], Вергун М.Г. [2], Швайка Л.А. [4] та ін. В той же час існуючі класифікації методів і засобів державного регулювання економіки недостатньо враховують її системні характеристики.

З точки зору економічної кібернетики [3, с. 21], економіка є складною динамічною системою, особливостями якої є велика розмірність, цілеспрямованість, складна ієрархічна структура, багатокритеріальність і багатоваріантність, високий рівень невизначеності в описі системи, циркуляція в її межах великих інформаційних потоків, постійна зміна у часі тощо.

Економічна система має дві характеристики, які виділяють її проміж інших: по-перше, це властивість самоорганізації, тобто здатність відновлювати або змінювати свою структуру та спосіб функціонування, компенсуючи збурювальні впливи (ринковий механізм, вбудовані компенсатори); по-друге, це спрямування системи до вибору певного поведження або стану з боку «керуючого пристрою», роль якого виконує держава.

З урахуванням зазначеного, державне регулювання економіки можна класифікувати за двома ключовими політиками:

Базова політика передбачає забезпечення функціонування та збереження економічної системи в цілому у тому вигляді і на тому рівні, на якому вона функціонує, без суттєвої зміни структури та показників діяльності (ступінь втручання визначає суб'єкт керівного впливу). На рівні державного управління така діяльність знаходить своє вираження в поточній роботі державних органів по реалізації власних функцій (регуляторна діяльність, реалізація галузевих програм, виконання державного бюджету тощо). Це той мінімум управлінського впливу з боку держави, який забезпечує існування економічної системи та збереження показників розвитку на певному рівні.

Трансформаційна політика спрямована на трансформацію економічної системи у певному напрямку шляхом внесення суттєвих змін у її структуру та глобальні параметри існування. Такий вплив може поширюватись як на окремі галузі економіки і соціальної сфери, так і на більш розгалужені підсистеми, міжгалузеві зв'язки, глобальні якісні характеристики елементів економічної та соціальної природи та їх взаємозв'язків (рівень технологій, життя, безпеки, конкурентоздатності, забезпеченості інфраструктурою).

На рис. 1 представлено схему впливу двох типів державного регулювання на зміну стану (n) економічної системи S_n^{xy} , що характеризується рядом ключових системних характеристик (Y) у певний момент часу (X).

У державному управлінні трансформаційна політика реалізується передусім через стратегічне планування та державне програмно-цільове управління.

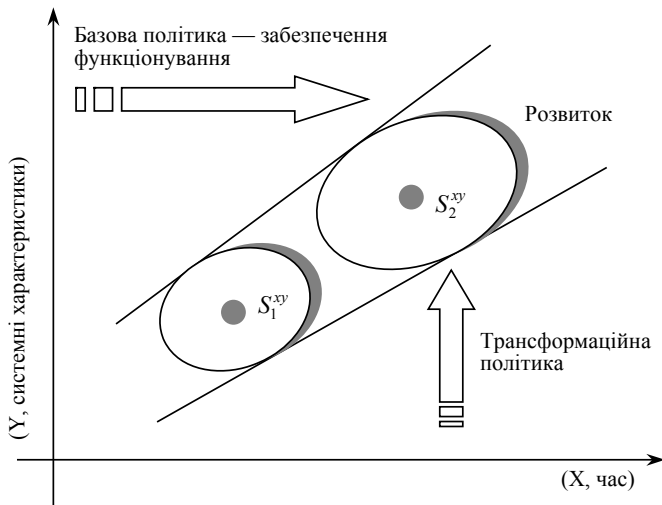

Рис. 1. Вплив базової і трансформаційної політики на зміну стану економічної системи у часі.

Трансформуючий підхід спрямовується на вирішення соціально-економічних проблем у тому випадку, коли проблема не може бути врегульована базовим методом або за допомогою внутрішніх стабілізаторів системи — тобто коли така проблема стає частиною самої соціально-економічної системи, має складний і комплексний характер, та (або) охоплює кілька підсистем.

Сучасним неадміністративним методом реалізації трансформаційної політики є цільове програмування. Програмування є процесом орієнтації економіки з боку органів державного управління шляхом регулювання і комплексного впливу на її структуру відповідно до поставленої мети соціально-економічного розвитку на певний період. Основу програмування становить розробка і виконання державних цільових програм, які мають не субординований характер, співіснують і взаємодіють одна відносно одної.

Список літератури

1. Барінов В.В. Державне регулювання економіки: навч. посіб. / В. В. Барінов, Г. І. Скорик ; Нац. ун-т «Львів. політехніка». — Л. : Вид-во Львів. політехніки, 2012. — 457 с.
2. Вергун М.Г. Державне управління та державне регулювання економіки: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. / М. Г. Вергун, П. В. Маслак; Житомирський національний агроекологічний ун-т. Інститут післядипломної освіти та дорадництва. — Житомир : Рута, 2009. — 240 с.

3. *Шарапов, О. Д.* Економічна кібернетика: навч. посібник / О. Д. Шарапов [и др.] ; Київський національний економічний ун-т. — К. : КНЕУ, 2004. — 231 с.

4. *Швайка Л.А.* Державне регулювання економіки: підручник / Л. А. Швайка. — К. : Знання, 2008. — 462 с.

УДК 336.647/.648

А. М. Поддерьогін,

к.е.н., професор кафедри фінансів підприємств,

А. В. Корнилюк,

к.е.н., ст. викладач кафедри фінансів підприємств,

ДВНЗ «Київський національний економічний

університет імені Вадима Гетьмана»

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ ВЕРТИКАЛЬНО ІНТЕГРОВАНИХ ХОЛДИНГІВ

Основними мотивами розвитку інтеграційних процесів є: сприяння ефективному розподілу наявних ресурсів; недостатність власних ресурсів і неможливість їх продукувати всередині фірми; сприяння налагодженню гнучких взаємовідносин і дієвих координаційних механізмів для забезпечення обміном специфічного (невербального) знання; можливість отримання квазіренти. Саме вертикально інтегровані холдинги мають здійснювати дослідження і розробки та впроваджувати інновації. Економія за рахунок більших масштабів діяльності робить великі фірми більш конкурентоспроможними. Емпіричнодослідження виявили три основні рушійні сили інтеграційних процесів у промисловості: зміна попиту на продукцію (у кількісному та якісному вимірі), зміна умов постачання сировини та перегляд вимог до контролю за процесом виробництва та якості кінцевого продукту [1].

Вертикально інтегровані холдинги в Україні відіграють значну роль в експорті продукції (експорт сільськогосподарської продукції, продуктів харчування та чорних металів становив 44 % всього експорту у 2012 р.), забезпечують соціальну та фіскальну функції. Здебільшого такі холдинги зосереджені у сільському господарстві та харчовій промисловості, металургії та енергетиці. Серед найбільших таких холдингів: Астарта, Метінвест, Терра Фуд, ДТЕК, Укрлендфармінг, Миронівський хлібопродукт (МХП), Кернел, Криворіжсталь, Мрія, Нібулон, Феррекспо, Інтерпайп.